

QIDDUŠ SAPATTIATERIALLA

Johanan Ben-Israel 5767 — ה'תשס"ז בן-ישראל

Vuorilinnan Opintokeskus – <http://www.metzudah.com>
Copyright © Johanan Ben-Israel 2006

Päivitetty 25.09.2006

JOHDANTO

Toisen pyhäkön tuhon jälkeen rabbiinisessa juutalaisuudessa monet pyhäkköpalvelukseen liittyvät asiat tuotiin juutalaiseen kotiin. Kodista tuli synagoogan ohella Jumalan palvelemisen keskus kun pyhäkköä ei enää ollut. Esimerkiksi viini sapattiaterialla kuvaa pyhäkön juomauhria ja leipä ruokauhria.

Israelissa noin puoli tuntia ennen sapatin alkamista kodin äiti sytyttää sapattikynttilät ja ainakin perheen miehet menevät synagoogaan ottamaan sapattia vastaan. Kun miehet tulevat synagoogasta alkaa sapattiateria. Perheen pää siunaa *qidduš*-viinin ja *halla*-leivän sekä lukee vaimolleen Sananlaskujen lopusta 'Voimavaimon' (Sanl 31:10-31) sekä siunaa lapsensa.

JUURI ENNEN SAPATIN ALKAMISTA

- Noin puoli tuntia ennen sapatin alkamista äiti sytyttää kaksi kynttilää pää peitettynä, sitten hän peittää kasvonsa käsillään ja lukee seuraavan rukouksen:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם.
אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהַדְלִיק נֵר שֶׁל שַׁבָּת:

*Baruk Atta Adonai, Eloheinu, Melek ha'Olam,
ašer qiddešanu bemitsvotav vetsivvanu lehadliq ner šel šabbat.*

*(Siunattu olet Sinä, HERRA, Jumalamme, maailmankaikkeuden Kuningas,
joka olet pyhittänyt meidät käskyilläsi ja määrännyt meidät sytyttämään sapattikynttilän.)*

- Nyt äiti ikään kuin ammentaa 'sapatin hengen' kynttilöistä huoneeseen ja toivottaa:

שַׁבָּת שְׁלוֹם! Šabbat Šalom!

- Nyt kaikki toivottavat toisilleen: Šabbat Šalom, sapatti on alkanut ja lähdetään synagoogaan.

SAPATTIATERIAN ALUSSA

- Perheen pää, isä, ottaa viinimaljan oikeaan käteensä ja lukee viinin siunauksen kaikkien seisoessa pöydän ympärillä, sitten hän juo lasista ja tarjoaa sen seuraavaksi vaimolleen, tämän jälkeen muut juovat maljasta.

וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת כָּל-אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה-טוֹב מְאֹד.

וַיְהִי-עָרֵב וַיְהִי-בֹקֵר יוֹם הַשְּׁשִׁי:

וַיִּכְלוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל-צְבָאָם:

וַיִּכַּל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלֵאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה.

וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְכֹל-מְלֵאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה:

וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת-יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדְּשׁ אֹתוֹ.

כִּי בּו שַׁבַּת מְכַל־מְלֹאכְתּוֹ אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת:

(1.Moos 1:31-2:3)

Qidduš – Viinin siunaus:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. בּוֹרֵא פְּרֵי הַגֶּפֶן:

Baruk Atta Adonai, Eloheinu, Melek ha'Olam, bore peri haggafen.

*(Siunattu olet Sinä, HERRA, Jumalamme, maailmankaikkeuden Kuningas,
joka olet luonut viiniköynnöksen hedelmän.)*

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְרָצָה בָּנוּ.

וְשַׁבַּת קִדְּשׁוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן הַנְּחִילָנוּ. זְכוֹרֹן לְמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית.

כִּי הוּא יוֹם תְּחִלָּה לְמִקְרָאֵי קוֹדֶשׁ זֵכֶר לְיִצְיַאת מִצְרַיִם.

כִּי בָנוּ בְּחִרְתָּ וְאִתָּנוּ קִדְּשָׁתָּ מִכָּל הָעַמִּים.

וְשַׁבַּת קִדְּשָׁךְ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן הַנְּחִילָתָנוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְקִדְּשׁ הַשַּׁבַּת:

Baruk Atta Adonai, Eloheinu, Melek ha'Olam, asher qiddešanu bemitsvotav veratsa vanu.

VeŠabbat qodšo be'ahava uveratson hinhilanu. Zikkaron lema'ase verešit.

Ki hu jom tehilla lemiqra'ei qodeš zeker litsi'at Mitsrajim.

Ki vanu vaharta ve'otanu qiddašta mikkol ha'ammim.

VeŠabbat qodšeḳa be'ahava uveratson hinhiltanu. Baruk Atta Adonai, meqaddeš haŠabbat.

- Nyt kaikki menevät pesemään kätensä ja lukevat samalla seuraavan rukouksen.

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם.

אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל נְטִילַת יָדַיִם:

Baruk Atta Adonai, Eloheinu, Melek ha'Olam,

asher qiddešanu bemitsvotav vetsivvanu 'al netilat jadajim.

*(Siunattu olet Sinä, HERRA, Jumalamme, maailmankaikkeuden Kuningas,
joka olet pyhittänyt meidät käskylläsi ja määrännyt meidät pesemään kädet.)*

- Kaikkien istuuduttua pöytään talon isäntä ottaa liinan pois *halla*-leipien päältä ja ottaa leivän kumpaankin käteensä, asettaa ne yhteen ja lukee seuraavan rukouksen:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הַמוֹצֵיא לֶחֶם מִן הָאָרֶץ:

Baruk Atta Adonai, Eloheinu, Melek ha'Olam, hammotsi lehem min ha'arets.

*(Siunattu olet Sinä, HERRA, Jumalamme, maailmankaikkeuden Kuningas,
joka olet saanut leivän kasvamaan maasta.)*

- Nyt isäntä murtaa leipää ja kastaa palan suolaan ja syö sen, sitten hän murtaa palan vaimolleen ja kaikille muille.

SAPATTIATERIA VOI ALKAA !